

**Procedury bezpieczeństwa
w Szkole Podstawowej nr 19 w Rybniku**

Zasady bezpieczeństwa i obowiązki postępowania w sytuacjach zagrożenia reguluje:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, ze zm.),
Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, ze zm.),
Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967, ze zm.),
Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 796, ze zm.),
Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969),
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks Cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, ze zm.),
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.),
Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, ze zm.),
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852),
Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 405, ze zm.),
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 lutego 2017 r. w sprawie określenia trybu i sposobu przekazywania danych do Rejestru Sprawców Przepiępstw na Tle Seksualnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 238),
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. poz. 69, ze zm.),
Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1482, ze zm.),
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2018 r., poz. 1055),
Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2011 r. poz. 1241 ze zm.),

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ucznia na terenie szkoły

1. Za wypadek uczniowski uważa się nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w związku z pobytem ucznia pod opieką szkoły.
2. Pracownik szkoły, który pierwszy powziął wiadomość o wypadku (był świadkiem wypadku, zastał bezpośredni skutek wypadku, został wezwany do wypadku, w chwili wypadku był opiekunem poszkodowanego) niezwłocznie:
  - a) udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy, zapewnia poszkodowanemu opiekę, sprowadza fachową pomoc medyczną,
  - b) zawiadamia (lub doprowadza do zawiadomienia przez higienistkę, nauczyciela, wychowawcę, dyrekcję) rodziców poszkodowanego ucznia,
  - c) w każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel, higienistka, pedagog, sekretarz szkoły lub dyrektor wzywa dodatkowo pogotowie ratunkowe.
3. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

Postępowanie z uczniem znajdującym się pod wpływem alkoholu, dopalaczy, bądź w przypadku podejrzenia, że uczeń na terenie szkoły znajduje się pod wpływem środków odurzających

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który stwierdził, że uczeń jest pod wpływem alkoholu, dopalaczy bądź jakichś innych środków uzależniających zobowiązany jest poinformować dyrektora, wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego, pielęgniarkę szkolną.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Dyrektor zobowiązany jest do natychmiastowego wezwania rodziców lub opiekunów dziecka, pogotowia, a w uzasadnionych przypadkach policji.
4. W przypadku jednorazowego incydentu uczniowi zostaje udzielona pisemna nagana dyrektora szkoły.

5. W przypadku stwierdzenia, że zachowanie danego ucznia nie przynosi żadnej poprawy i uczeń nie korzysta z proponowanej mu pomocy, łamie regulamin mówiący o zakazie spożywania alkoholu i innych środków uzależniających, jak również rodzice nie podejmują działań mających na celu poprawę zachowania ucznia, szkoła z uruchamia procedury na wyższym szczeblu (pismo do MOPS – wgląd w sytuację rodzinną, wizyta dzielnicowego w domu ucznia, skierowanie sprawy do Sądu Rodzinnego - wniosek o nadzór kuratora).
6. W przypadku, gdy stwierdzi się, że uczeń posiada lub rozprowadza na terenie szkoły dopalacze czy inne środki uzależniające szkoła zobowiązana jest do wezwania rodziców / prawnych opiekunów oraz natychmiastowego poinformowania policji - wobec powyższego zajścia toczy się osobne postępowanie zgodne z odrębnymi przepisami.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego demoralizacji – np. systematycznie uchyla się od wypełniania obowiązku szkolnego, narusza zasady współżycia społecznego, przynależy do grupy przestępczej lub popełnia czyny zabronione, nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Szkoła powiadamia Sąd lub Policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, konsultacje z psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Jeżeli nauczyciel ujawnił na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem środki odurzające (dopalacze, narkotyki) podejmuje następujące czynności:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który w dalszych działaniach wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Gdy na terenie szkoły dojdzie do agresji fizycznej (bójka, uszkodzenie ciała):

1. Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.
2. Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną (jeśli taka jest w szkole), dyrektora szkoły i pedagoga, powiadomić wychowawcę oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i poszkodowanego.
3. W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) - pielęgniarka, dyrektor szkoły lub wychowawca, pedagog szkolny wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
4. Nauczyciel / wychowawca lub pedagog szkolny kontaktuje się z rodzicami uczniów:
  - a) Przekazuje informację o zdarzeniu.
  - b) W szczególnych przypadkach o fakcie pobicia powiadomiona zostaje policja, która prowadzi dalsze postępowanie wyjaśniające (po uprzedzeniu rodziców obydwu stron konfliktu lub na wyraźne życzenie którejś ze stron).
  - c) Jeśli sprawca zdarzenia jest objęty nadzorem kuratora, pedagog informuje kuratora o zdarzeniu.
  - d) Należy sporządzić notatkę służbową dot. zdarzenia.
5. W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami zdarzenia.

W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły został poinformowany przez uczniów o dokonaniu kradzieży przez innego ucznia na terenie szkoły, podejmuje następujące działania

1. Niezwłocznie powiadamia o fakcie kradzieży dyrektora szkoły, wychowawcę, pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia. Przeprowadza rozmowy indywidualne z każdym wskazanym uczniem (w obecności rodziców, pedagoga szkolnego).
3. Rozważenie, czy dany przypadek wymaga zgłoszenia na policję lub skierowania sprawy do Sądu Rodzinnego.
4. Wychowawca wskazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu.
5. W przypadku ustalenia sprawcy należy nakłonić go do zwrotu skradzionej rzeczy, powiadomić dyrekcję szkoły i rodziców ucznia.
6. Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.
7. Należy sporządzić notatkę służbową dotyczącą zaistniałego zdarzenia.

Szkoła nie odpowiada za przedmioty wartościowe, nie związane z procesem dydaktyczno - wychowawczo - opiekuńczym / np. telefony komórkowe, biżuterię, odtwarzacze MP3 i MP4, gry elektroniczne, zabawki, itp.

Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego

Przypadek dotyczy czynów zabronionych przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumianych jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w artykułach:

- art. 50a – posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym,
- art. 51 – zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,
- art. 69 – umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków,
- art. 74 – niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych,
- art. 76 – rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny,
- art. 85 – samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków,
- art. 119 – kradzież lub przywłaszczenie,
- art. 122 – paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży,
- art. 124 – niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy,
- art. 133 – spekulacja biletami, tzw. konik,
- art. 143 – utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego.

Osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie zobowiązania jest do powiadomienia dyrektora szkoły.

1. Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
2. W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu.
  - 1) Dyrektor szkoły powiadamia rodziców ucznia o zaistniałym przypadku.
  - 2) Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana. Zabezpiecza także ewentualne dowody lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji.

Procedura zapewnienia bezpieczeństwa dziecka w sieci

1. Wszystkie komputery, z których korzystają uczniowie są zabezpieczone odpowiednim oprogramowaniem utrudniającym uczniom dostęp do treści niepożądanych.

2. Uczniowie mogą korzystać z Internetu wyłącznie pod kontrolą nauczyciela.
3. W trakcie zajęć uczniowie mają obowiązek:
  - a) przestrzegać zasad ograniczonego zaufania przede wszystkim wobec nowo poznanych osób;
  - b) nie przekazywać danych osobowych;
  - c) nie umieszczać treści obraźliwych na stronach www i na dysku komputera;
  - d) przestrzegać netykiety;
  - e) w razie wystąpienia sytuacji kłopotliwej, niejasnej zwrócić się do nauczyciela o pomoc.

Procedura postępowania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Rozmowa nauczyciela z ofiarą cyberprzemocy, udzielenie wsparcia i porady.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego.
3. Poinformowanie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu, o działaniach szkoły.
4. Ujawnienie okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawców, świadków zdarzenia).
5. Sporządzenie przez pedagoga notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.
6. Jeżeli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, zostają one włączone do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).
7. Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszkodowanemu uczniowi.
8. Monitorowanie sytuacji ucznia.

Postępowanie w sytuacji przeniesienia do szkoły niebezpiecznych przedmiotów

1. Nauczyciel / pracownik szkoły, który zauważył u ucznia niebezpieczny przedmiot:
  - a) wzywa ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu;
  - b) w miarę możliwości odizolowuje ucznia z niebezpiecznym przedmiotem od pozostałych uczniów – krzyczy: „rozejść się”, „pomocy”, „policja”;
  - c) o zaistniałym fakcie niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
2. Dyrektor powiadamia rodziców ucznia i jeśli uczeń nie chce dobrowolnie oddać niebezpiecznego przedmiotu – wzywa policję.
3. Jeśli uczeń oddał niebezpieczny przedmiot, zostaje on zdeponowany do odbioru przez rodziców.
4. Jeżeli przedmiot ma charakter zabroniony przez prawo, o fakcie zostaje powiadomiona policja.

Zgłoszenie alarmowe

Po wybraniu numeru alarmowego i zgłoszeniu się dyżurnego, spokojnie i wyraźnie podaj:

- rodzaj zdarzenia (np. pożar, wybuch gazu),
- miejsce zdarzenia (adres wraz z nazwą miasta, nazwą obiektu, charakterystyczne miejsca, piętro, numer sali),
- liczbę poszkodowanych oraz ich stan ogólny (oddech, przytomność),
- inne zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego (o ile występują),
- imię i nazwisko, funkcję zgłaszającego,
- numer telefonu, z którego informujesz o zdarzeniu.

Nie odkładaj słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia - przyjmujący zgłoszenie może poprosić o dodatkowe informacje.

Zapisz nr zgłoszenia.

Podjęzany przedmiot lub przesyłka w szkole

1. Odizoluj miejsce i zabezpiecz pomieszczenie.

UWAGA!

Nikt nie może się zbliżać, otwierać, dotykać i wachać podejrzanych przedmiotów.

2. Zadbaj o zamknięcie okien, wyłączenie systemów wentylacji i klimatyzacji, by nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu.
3. Przykryj uszkodzony, podejrzany przedmiot lub przesyłkę, gdy zawiera jakkolwiek podejrzaną zawartość w formie: płynnej lub stałej (proszek, pył, galareta, piana lub inne).
4. Zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z poniższych numerów alarmowych:
  - a) **112** – telefon alarmowy,
  - b) **997** – Policja.
5. Ustal, które osoby miały kontakt z podejrzany przedmiotem, przesyłką.
6. Zadbaj, by te osoby dokładnie umyły ręce.
7. Zgromadź te osoby w jednym pomieszczeniu i przypilnuj, by z nikim się nie kontaktowały i pozostały tam do przybycia służb.

Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Zagrożenie bombowe

Przypadek 1 - Informacja o podłożeniu bomby

Zachowaj spokój!

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:

- słuchaj uważnie,
  - zapamiętaj jak najwięcej,
  - jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje,
  - zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,
  - nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki,
  - jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
2. Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał – przekażesz ją Policji.
  3. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden z poniższych numerów alarmowych:
997
112
  4. Zaalarmuj zarządcę budynku.
  5. Zadzwoń do właściwego Kuratorium Oświaty.
  6. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
  7. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.

UWAGA!

Poinstruuuj uczniów o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.

8. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
9. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
10. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
11. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
12. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu.

Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Przypadek 2 - Wykrycie/ znalezienie (podejrzanego przedmiotu)**Zachowaj spokój!**

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.
UWAGA! Jeśli widzisz „bombę” to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.
2. Zadzwoń pod jeden z poniższych numerów alarmowych:

- a) **997**
- b) **112.**

3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
3. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
4. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
5. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
6. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
7. Otwórz okna i drzwi.
8. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
9. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).

Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Próba samobójcza ucznia

1. Ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia.
2. Nie pozostawiaj ucznia samego.
3. Usuń wszystko, co może ułatwiać realizację zamiaru.
4. Bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Zbierz wstępne informacje o okoliczności zdarzenia.
6. Powiadom rodziców/prawnych opiekunów.
7. Wezwij pomoc (pogotowie, straż, policja) – w zależności od potrzeby.
8. Zadbaj, aby interwencja służb przebiegała dyskretnie.
9. Dokonaj szybkiej oceny dalszych zagrożeń.
10. Chronić ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami traumatycznymi (np. media, świadkowie itp.).
11. Zapewnij uczniowi pomoc psychologiczną.